

Europejska ustawa o oceanach – zaproszenie do zgłaszania dowodów

Wprowadzenie

Low Impact Fishers of Europe (LIFE) to europejska platforma stowarzyszeń rybaków prowadzących działalność na małą skalę, które dążą do minimalizacji swojego wpływu na środowisko i maksymalizacji generowanych przez siebie korzyści społeczno-gospodarczych. Obecnie LIFE zrzesza 37 stowarzyszeń z 15 państw członkowskich, skupiając na platformie około 10 000 rybaków prowadzących działalność na małą skalę.

Misją LIFE jest zjednoczenie europejskich rybaków prowadzących działalność na małą skalę w celu osiągnięcia sprawiedliwego rybołówstwa, zdrowych mórz i tętniących życiem społeczności poprzez trzy główne działania: a) reprezentowanie i wspieranie interesów swoich członków; b) zapewnianie swoim członkom głosu i wspieranie ich w procesach promowania polityki i podejmowania decyzji; oraz c) wspieranie ich w terenie, aby stali się podmiotami zmian.

LIFE zostało po raz pierwszy zarejestrowane w Wielkiej Brytanii w 2014 r., a następnie, po brexicie, zarejestrowane w Belgii jako asbl w listopadzie 2018 r. – www.lifeplatform.eu

Kontekst

LIFE z zadowoleniem przyjmuje [wezwanie do przedstawienia dowodów](#) w celu opracowania dyrektywy dotyczącej ustawy o oceanach w oparciu o pakt oceaniczny, która będzie opierać się na zmianie dyrektywy w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich.

Stworzenie skutecznych i spójnych ram zarządzania we wszystkich sektorach jest zarówno konieczne, jak i aktualne. Istnieje również pilna potrzeba zapewnienia spójności między różnymi interesami niebieskiej gospodarki konkurującymi o przestrzeń i zasoby, sprawiedliwego podziału przestrzeni oceanicznej oraz środków regulacyjnych ograniczających negatywny wpływ rozwoju niebieskiej gospodarki na środowisko oraz potencjalne szkody społeczno-gospodarcze, które mogą zostać wyrządzone społecznościom nadbrzeżnym.

Bez takich ram istnieje ryzyko, że tradycyjne, mniej widoczne działania w ramach niebieskiej gospodarki zostaną pominięte i zmarginalizowane w pośpiechu, aby stworzyć nowe sektory o silnej pozycji gospodarczej i politycznej, co będzie miało negatywny wpływ na długoterminową rentowność społeczno-gospodarczą i jakość życia społeczności nadbrzeżnych. Rybołówstwo, a w szczególności rybołówstwo na małą skalę, już odczuwa presję przestrzenną ze strony rybołówstwa na dużą skalę, morskiej energetyki, akwakultury i innych powstających sektorów niebieskiej gospodarki, a negatywny wpływ na środowisko i konsekwencje społeczno-gospodarcze są już widoczne i hamują ich potencjał. Szczególnie w basenie Morza Śródziemnego turystyka i rybołówstwo rekreacyjne zajęły znaczną część przestrzeni zajmowanej wcześniej przez rybołówstwo na małą skalę.

Wyzwania stojące przed rybołówstwem łodziowym, niedoceniany potencjał

Od ponad trzech dekad potencjał i znaczenie rybołówstwa łodziowego są podkreślane na wielu odpowiednich forach międzynarodowych i europejskich. Rybołówstwo łodziowe mogłoby być częścią rozwiązania i przełomowym czynnikiem dla dotkniętych problemami mórz europejskich, wnosząc istotny wkład w realizację programu Zielonego Ładu na lata 2030 i 2050, zgodnie z dobrowolnymi wytycznymi FAO dotyczącymi rybołówstwa łodziowego, Agendą ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz w kierunku osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ (SDG), z którymi musi być zgodna ustawa o oceanach.

Jednak rybołówstwo łodziowe (SSF) jest zbyt często niedocenianym i pomijanym sektorem, a priorytetowo traktowane są inne sektory o większej sile ekonomicznej i wpływach politycznych. Rybacy łodziowi z całej Europy borykają się z coraz większą liczbą ograniczeń i wyzwań, które doprowadziły ich do punktu krytycznego spadku, który coraz trudniej jest odwrócić.

LIFE z zadowoleniem przyjmuje zatem fakt, że w sekcji 3.1 paktu oceanicznego uznano znaczenie rybołówstwa dla zrównoważonej żywności pochodzenia wodnego, bezpieczeństwa żywnościowego i suwerenności żywnościowej oraz potrzebę „wspierania rybołówstwa łodziowego jako priorytetu”.

Chociaż pakt oceaniczny nakreśla odpowiednie działania, które potencjalnie stanowią krok naprzód, zawiera niewiele szczegółów na temat charakteru takiego wsparcia lub działań, ani tego, w jaki sposób priorytet ten zostanie skonkretyzowany w przyszłej ustawie o oceanach.

Jeśli rybołówstwo łodziowe ma przetrwać i prosperować, takie szczegóły są niezbędne.

Wezwanie do przedstawienia dowodów wspomina, że ustawa będzie odnosić się do istniejących wiążących celów, pomoże w ich skutecznej i spójnej realizacji oraz usprawni obowiązki sprawozdawcze. Jest to kluczowa okazja do rozwiązania problemu spadku połowów poprzez uwzględnienie w ustawie o oceanach kluczowych celów i przepisów dotyczących następujących zasad. Aspekty te powinny być prawnie wdrożone, a nie pozostawać niewiązącymi zasadami.

Konieczne jest podjęcie pilnych działań już teraz. UE nie może sobie pozwolić na dalsze opóźnienia w ochronie i promowaniu tego sektora oraz jego potencjału, a także w tworzeniu przepisów i kierowaniu polityką, które są sprawiedliwe dla rybaków, przyszłych pokoleń i przyrody.

Zasady, cele i przepisy, które należy uwzględnić w ustawie o oceanach

1. Priorytetowe wsparcie dla rybołówstwa łodziowego (SSF) w oparciu o zróżnicowane podejście do zarządzania rybołówstwem łodziowym ()

Małe rybołówstwo potrzebuje konkretnych polityk, które powstrzymają jego upadek i wzmocnią jego potencjał.

Polityka i przepisy dotyczące rybołówstwa zbyt często były formułowane z myślą o wymaganiach rybołówstwa na większą skalę, w oparciu o założenie, że sektor rybołówstwa łodziowego w jakiś sposób się dostosuje. Nie znajduje to potwierdzenia w praktyce. Niezwykle ważne jest zapewnienie stosowania polityki, która chroni prawa rybołówstwa łodziowego i odzwierciedla wyjątkowe potrzeby rybaków prowadzących działalność na małą skalę, zamiast stosowania uniwersalnego podejścia, które faworyzuje działalność na większą skalę i o większym wpływie.

Ustanowienie planów działania w zakresie rybołówstwa łodziowego na szczeblu krajowym i unijnym w ramach ustawy o oceanach sprawiłoby, że rybołówstwo łodziowe przestałoby być marginalnym zagadnieniem politycznym, a stałoby się centralnym filarem zrównoważonego zarządzania oceanami w UE.

Ustawa o oceanach powinna:

- wyznaczyć konkretny cel dla planu działania na rzecz rybołówstwa łodziowego w Europie, uwzględniając zasady zawarte w dobrowolnych wytycznych FAO dotyczących rybołówstwa łodziowego

(wytyczne SSF), w tym wiążące działania i konkretne harmonogramy.

- Panel UE ds. paktu oceanicznego powinien zdefiniować i ustanowić poziomy odniesienia, monitorując coroczne postępy przy użyciu przejrzystych i obiektywnych wskaźników, zarówno o charakterze środowiskowym, jak i społeczno-gospodarczym. W szczególności LIFE wzywa do ustalenia wskaźników służących monitorowaniu postępów w zakresie odnowy pokoleniowej, trendów w rybołówstwie łodziowym oraz wkładu rybołówstwa i akwakultury UE w bezpieczeństwo żywnościowe i środki utrzymania, spójność społeczną i dobrobyt, dziedzictwo kulturowe i tożsamość, dokumentując synergie z innymi sektorami (turystyka, akwakultura regeneracyjna itp.) oraz dostęp SSF do zasobów i przestrzeni.

2. Lepsze zarządzanie: wspólne projektowanie, wspólne podejmowanie decyzji i wspólne zarządzanie w ramach planowania przestrzennego obszarów morskich

W kontekście planowania przestrzennego obszarów morskich (MSP) rybołówstwo łodziowe ma trudności z uzyskaniem widoczności, znajdując się w sytuacji podobnej do tej z mitu o Dawidzie i Goliacie, gdzie przestrzeń oceaniczna jest dzielona i kształtowana przez większych graczy, dysponujących znacznie większą siłą ekonomiczną i wpływami politycznymi. Wyznaczono już cele w zakresie produkcji energii morskiej, przy czym większy priorytet w produkcji żywności przyznano akwakulturze, ponownie pomijając potencjał SSF. Wyzwaniem jest nie tylko wzmocnienie i uczynienie planowania przestrzennego obszarów morskich () bardziej integracyjnym, ale także zapewnienie, aby mniej widoczni, ale bardzo ważni gracze, tacy jak SSF, mogli w znaczący sposób angażować się we wspólne projektowanie planów i procesy współdecydowania o sposobie ich wdrażania.

Społeczności nadbrzeżne i rybołówstwo łodziowe powinny znaleźć się w centrum zarządzania oceanami. Uczestnictwo, prawa dostępu, bezpieczeństwo posiadania i współzarządzanie powinny być normą – warunkami strukturalnymi zrównoważonego rozwoju – a nie jedynie środkami towarzyszącymi.

LIFE wzywa do stosowania adaptacyjnego współzarządzania we wszystkich obszarach przybrzeżnych, począwszy od morskich obszarów chronionych, w specjalnie wyznaczonych „obszarach regeneracji rybołówstwa” oraz w ramach planów odbudowy, z uwzględnieniem rybaków prowadzących działalność na małą skalę, gwarantując im wspólną władzę w procesie podejmowania decyzji opartym na zasadach

inkluzywności, przejrzystości, odpowiedzialności i sprawiedliwości na europejskich wodach przybrzeżnych. Byłby to najlepszy sposób na uwzględnienie lokalnej, tradycyjnej i empirycznej wiedzy na temat rybołówstwa łodziowego przy podejmowaniu decyzji dotyczących tego rodzaju rybołówstwa, obok opinii naukowych.

Ustawa o oceanach powinna:

- zapewniać, aby w skład wysokiego szczebla Rady ds. Oceanów wchodziła przedstawiciele europejskiego sektora rybołówstwa łodziowego, którzy wraz z innymi zainteresowanymi stronami mogliby wspierać Komisję w monitorowaniu i zapewnianiu skutecznego wdrażania ustawy o oceanach
- ustanowić, jako kluczowy uzupełniający i równoległy krok, specjalną radę doradczą ds. rybołówstwa łodziowego, jednocześnie pracując nad poprawą funkcjonowania już istniejących komitetów doradczych, z większym udziałem stowarzyszeń rybaków łodziowych
- ustanowić przepisy zapewniające integracyjny charakter procesów planowania przestrzennego obszarów morskich, w ramach których rybacy prowadzący działalność na małą skalę otrzymują wsparcie umożliwiające im skuteczny udział na równi z innymi zainteresowanymi stronami.
- Ustanowienie jasnych wytycznych dotyczących współzarządzania w poszczególnych państwach członkowskich, określających niezbędną terminologię, rolę i wspólne obowiązki organów i zainteresowanych stron, w tym rybaków prowadzących działalność na małą skalę.
- Wymagaj od państw członkowskich ustanowienia konkretnych ram prawnych, które uwzględniają współzarządzanie w ich systemach zarządzania wodami przybrzeżnymi.
- Zapewnienie, aby w rocznych budżetach europejskich i krajowych przydzielono odpowiednie środki finansowe na wsparcie dialogu społecznego i systemów współzarządzania, umożliwienie skutecznego wdrożenia oraz budowanie potencjału niezbędnego do znaczącego udziału rybaków prowadzących działalność na małą skalę w procesach decyzyjnych.

3. Sprawiedliwy podział przestrzeni morskiej i zasobów w oparciu o wartość społeczno-gospodarczą i niewielki wpływ na środowisko

Potencjalny boom niebieskiej gospodarki niesie ze sobą wysokie ryzyko, że będzie mu towarzyszył znaczący, ale jak dotąd nieokreślony ilościowo

wpływ dużych sektorów niebieskiej gospodarki na środowisko morskie i społeczności nadbrzeżne.

Rybołówstwo, a w szczególności rybołówstwo na małą skalę, coraz częściej musi konkurować o resztki przestrzeni i zasobów, które pozostały dla niego. W przeciwieństwie do większych przedsiębiorstw rybackich, rybołówstwo na małą skalę nie może przenieść swojej działalności do „innych łowisk” ze względu na ograniczony zasięg.

Potencjał wielofunkcyjnego wykorzystania przestrzeni przez kompatybilne i uzupełniające się działania (takie jak rybołówstwo w parkach wiatrowych w połączeniu z akwakulturą regeneracyjną) wymaga dalszych badań i prób; jest to skomplikowana kwestia, w której istnieje wiele niewiadomych. Na przykład, jak wpłynie to na ubezpieczenie statków i bezpieczeństwo na morzu w przypadku pracy w pobliżu dużych instalacji morskich? Jakie zmiany w zakresie różnorodności biologicznej i społeczności biologicznej nastąpią w instalacjach morskich? Wszystko to wymaga dalszych badań w ramach specjalistycznych i niezależnych badań społecznych i środowiskowych, zanim zostaną podjęte dalsze działania i założenia.

Rybołówstwo łodziowe należy umieścić w centrum niebieskiej gospodarki, uznając jego prawa własności i zwyczajowe prawa jako sektora, chroniąc przed ograniczeniami przestrzennymi wynikającymi z konkurencyjnych lub niezgodnych działań poprzez utworzenie „obszarów zarządzania łodziowego” oraz uznając jego cenny wkład w bezpieczeństwo żywnościowe i środki utrzymania, spójność społeczną, dziedzictwo kulturowe i tożsamość oraz synergię z innymi sektorami.

W powiązanej kwestii przydzielanie uprawnień do połowów oparte głównie na historycznych danych dotyczących połowów utrwała nierówności i wzmacnia koncentrację praw dostępu. Stawia to w nieproporcjonalnie niekorzystnej sytuacji rybołówstwo łodziowe, nowych uczestników rynku, kobiety i młodych rybaków, jednocześnie ułatwiając faktyczną prywatyzację publicznych zasobów morskich.

Pomimo istnienia art. 17 wspólnej polityki rybołówstwa, który wymaga stosowania przejrzystych i obiektywnych kryteriów przy przydzielaniu uprawnień do połowów, wdrożenie tego przepisu nie uwzględnia ducha prawa (jak stwierdzono w motywie 33), w związku z czym pełen potencjał art. 17 w zakresie promowania odpowiedzialnego rybołówstwa o niewielkim wpływie na środowisko pozostaje niewykorzystany. W rezultacie uprawnienia do połowów rzadko są przydzielane na podstawie przejrzystych i obiektywnych kryteriów społeczno-gospodarczych i środowiskowych.

To częściowe wdrożenie art. 17 podważa odnowę pokoleniową, rentowność ekonomiczną i spójność społeczną w regionach przybrzeżnych oraz bezpośrednio jest sprzeczne z celami UE w zakresie zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwości społecznej. Zostało to podkreślone w opublikowanym niedawno komunikacie KE „Komunikat w sprawie zwiększenia przejrzystości i dobrego zarządzania w przydziale uprawnień do połowów przez państwa członkowskie: [vademecum](#) dotyczące stosowania art. 16 i 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa”. Zawiera on wytyczne dotyczące dobrych praktyk w zakresie poprawy dobrego zarządzania poprzez przejrzystość i stanowi ważny krok naprzód. Ustawa o oceanach powinna wymagać od państw członkowskich uwzględnienia i stosowania tych wytycznych.

Ustawa o oceanach musi:

- Traktować produkcję owoców morza o niskim wpływie na środowisko jako priorytet i nadrzędny interes publiczny.
- zawierać konkretne wytyczne dotyczące planowania przestrzennego obszarów morskich oparte na sprawiedliwości społecznej i środowiskowej, podejściu ekosystemowym i zasadzie ostrożności, przejrzystości, inkluzywności i świadomym uczestnictwie, ze szczególnym uwzględnieniem praw, środków utrzymania i tradycyjnej wiedzy społeczności zajmujących się rybołówstwem łodziowym
- zawierać zabezpieczenia gwarantujące poszanowanie praw społeczności rybackich (prawa dostępu, prawa własności); obejmowało to formalne uznanie preferencyjnego dostępu dla rybołówstwa łodziowego poprzez podział przestrzenny i alokację zasobów, prawne uznanie systemów własności i zwyczajowego dostępu oraz systematyczne uwzględnianie tradycyjnej wiedzy rybaków wraz z danymi naukowymi
- Ustanowienie obszarów rybołówstwa regeneracyjnego, zapewniających preferencyjny dostęp na wodach terytorialnych, rozciągających się do granic 6 mil i 12 mil morskich, w stosownych przypadkach dla rybołówstwa na małą skalę o niewielkim wpływie na środowisko, z planami zarządzania ustalonymi w ramach systemów współzarządzania.
- Włączenie zasady zależności od rybołówstwa na wyspach przybrzeżnych, zawartej w motywie 20 WPRyb, który stanowi, że „małe wyspy przybrzeżne zależne od rybołówstwa powinny, w stosownych przypadkach, być szczególnie uznawane i wspierane, aby umożliwić im przetrwanie i prosperowanie”.

- Włączenie przepisów, które wprowadzają w życie art. 17 WPRyb w duchu prawa (motyw 33 w ramach prawnych ustawy o oceanach), zapewniając, że przydział odzwierciedla zrównoważony rozwój i sprawiedliwość, z co najmniej 20 % całkowitych możliwości (TAC/nakładu połowowego) zarezerwowanych dla rybołówstwa łodziowego, wraz z zabezpieczeniami zapobiegającymi erozji, na przykładzie duńskiej puli rezerwowej dla rybołówstwa przybrzeżnego.

4. Zrównoważony rozwój środowiska musi stanowić podstawę ustawy o oceanach, przy czym priorytetem powinno być zwiększenie samowystarczalności produkcji rybnej oraz zwiększenie wkładu rybołówstwa w bezpieczeństwo żywnościowe, ograniczenie działalności o dużym wpływie na środowisko oraz racjonalizacja kompromisów między bezpieczeństwem energetycznym a bezpieczeństwem żywnościowym.

Bez ryb w morzu nie ma przyszłości dla rybołówstwa i społeczności rybackich. Jest to poważny problem we wszystkich basenach morskich, w których działa nasz sektor.

Zrównoważony rozwój środowiska musi stanowić podstawę ustawy o oceanach, ustanawiając jasne, zharmonizowane cele i wskaźniki w celu zapewnienia, że rybołówstwo i akwakultura funkcjonują w ekologicznie odbudowanych i odpornych na zmiany klimatu ekosystemach morskich i przybrzeżnych. Oznacza to zarządzanie oparte na ekosystemie, oparte na zasadzie ostrożności, skoncentrowane na odbudowie zasobów i ograniczeniu wpływu destrukcyjnych/wysokowpływowch praktyk oraz integracji rybołówstwa z odbudową ekosystemów morskich, w tym siedlisk przybrzeżnych.

Dostępne zasoby i połowy w wodach europejskich znacznie spadły od czasu uchwalenia pierwszej wspólnej polityki rybołówstwa w 1983 r., podobnie jak dostawy ryb złowionych w wodach europejskich na rynki europejskie. Równolegle spadła samowystarczalność w zakresie owoców morza, osiągając 37,5 % w 2022 r., przy czym produkcja UE zaspokaja mniej niż 20 % całkowitego spożycia owoców morza w UE. Wkład ryb w bezpieczeństwo żywnościowe Europy jest obecnie nadmiernie uzależniony od importu. Powoduje to nieuczciwą konkurencję w stosunku do produktów wytwarzanych w UE, ponieważ import nie podlega tym samym normom społecznym i środowiskowym.

Obecnie, zamiast budować europejskie zapasy w celu zabezpieczenia przyszłych potrzeb żywnościowych, coraz większe ilości ryb przeznacza się do przetworzenia na mączkę rybną i olej, zwłaszcza w regionie Morza Bałtyckiego. Sytuacja ta musi ulec zmianie, a ryby przeznaczone do spożycia przez ludzi powinny mieć pierwszeństwo przed rybami przeznaczonymi do przetworzenia na mączkę rybną i olej.

Narracja niebieskiej gospodarki o potrójnym zysku dla wszystkich stron jest błędna i niebezpieczna. Nie wszystkie rzeczy oznaczone jako niebieskie są kompatybilne, spójne lub zrównoważone. Oceany nie są tylko „przestrzeniami”, z której każdy interesariusz może czerpać korzyści. Często zapominamy, że oceany są żywym ekosystemem, na który wpływają działania człowieka, a skutki tych działań są kumulatywne. Kompromisy, synergie i potencjalne konflikty między bezpieczeństwem energetycznym a bezpieczeństwem żywnościowym muszą być bardziej wyraźne i racjonalne.

Ustawa o oceanach powinna:

- Opracować podejście do niebieskiej gospodarki oparte na fundamentach społecznych i respektujące ograniczenia ekologiczne oraz cele morskie (dobry stan środowiska).
- ustanowić kompleksowe, prawnie wiążące cele oraz mierzalne cele z określonymi terminami (z progami) na lata 2030, 2040 i 2050, w tym osiągnięcie dobrego stanu środowiska i innych międzynarodowych celów dotyczących oceanów, które nie zostały jeszcze zapisane w prawie UE
- Wzmocnić egzekwowanie przepisów i przejrzystość, uprawniając Komisję do monitorowania postępów i egzekwowania zgodności poprzez regularne oceny oraz pulpit nawigacyjny ustawy o oceanach jako narzędzie publicznej rozliczalności.
- Zajęcie się niespójnością między polityką a praktyką w stosowaniu celu MSY WPRyb (art. 2.2) do zarządzania rybołówstwem. Zmiana sposobu udzielania porad naukowych i zajęcie się niedociągnięciami w zarządzaniu, które osłabiają wzrost zasobów rybnych i penalizują metody połowowe o niewielkim wpływie na środowisko. Bardziej konkretnie ustanowienie BMSY jako standardowego punktu odniesienia dla zarządzania zasobami i jako celu przy zarządzaniu zasobami rybnymi.

- Priorytetowe traktowanie ryb przeznaczonych do spożycia przez ludzi w stosunku do ryb przeznaczonych do przetworzenia na mączkę rybną i olej, poprzez ograniczenie do 0,5 Fmsy dla ryb paszowych niższego poziomu troficznego. Takie ograniczenie wspierałoby odpowiedni transfer energii w całym ekosystemie, poprawiłoby odporność zasobów, zapewniłoby dostępność ofiar na wyższych poziomach łańcucha pokarmowego oraz zmniejszyłoby ryzyko załamania się zasobów i zamknięcia łowisk.
- Jasno zdefiniować różne używane terminy. W tym kontekście ważne jest, aby zdefiniować „podejście ostrożnościowe” i zastąpić je „zasadą ostrożności”. Lepiej zdefiniować „dobry stan środowiska”, ustalając progi i wartości odniesienia, które ułatwią wdrożenie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej.
- Włączyć podejście ekosystemowe jako zasadę przewodnią i jasno je zdefiniować. Podejście ekosystemowe powinno uwzględniać relacje drapieżnik-ofiara, utrzymywanie struktur troficznych w środowisku morskim oraz ograniczanie skumulowanego wpływu rybołówstwa na szeroko pojęty ekosystem.
- Należy wprowadzić następujące kluczowe wymagania: ustanowienie obowiązkowej oceny oddziaływania na środowisko (obejmującej skumulowane i długoterminowe skutki działalności oceanicznej) oraz uwzględniające kwestie płci oceny oddziaływania społecznego dla wszystkich znaczących inwestycji w zakresie gospodarki morskiej () na obszarach przybrzeżnych i morskich. Powinny one obejmować analizę wpływu na odporność ekosystemów, źródła utrzymania, bezpieczeństwo żywnościowe i praktyki kulturowe.
- Dostosowanie europejskiej polityki w zakresie żywności pochodzącej z morza do szerszej kwestii samowystarczalności w rybołówstwie oraz wkładu ryb w bezpieczeństwo żywnościowe i suwerenność żywnościową w Europie, priorytetowe traktowanie produktów rybnych wytwarzanych w UE w stosunku do produktów importowanych oraz promowanie lokalnych łańcuchów wartości.
- Lepsze uwzględnienie interakcji między lądem a morzem poprzez włączenie zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną i położenie większego nacisku na gospodarkę o obiegu zamkniętym w rybołówstwie, dążąc do osiągnięcia 100% wykorzystania ryb i ograniczenia marnotrawstwa żywności w łańcuchach wartości rybołówstwa.

5. Zajęcie się kwestią zmian klimatu i opracowanie skutecznych strategii łagodzenia zmian klimatu

Społeczności zajmujące się rybołówstwem łodziowym znajdują się na pierwszej linii frontu skutków zmian klimatycznych, w tym zmian w rozmieszczeniu gatunków, migracji gatunków inwazyjnych, ekstremalnych zjawisk pogodowych i utraty siedlisk przybrzeżnych. Jednak obecna polityka klimatyczna i morska rzadko zapewnia dostosowane do potrzeb ramy adaptacyjne dla rybołówstwa łodziowego, a procesy planowania przestrzennego obszarów morskich często nie uwzględniają przemieszczeń spowodowanych zmianami klimatu, zmian ekosystemów lub potrzeb adaptacyjnych społeczności lokalnych, co zwiększa podatność na zagrożenia i konflikty dotyczące przestrzeni i zasobów.

Ustawa o oceanach powinna:

- Utrzymać istniejące, prawnie wiążące cele i polityki dotyczące odbudowy ekosystemów morskich i przywrócenia różnorodności biologicznej, które mogą przyczynić się do spowolnienia globalnego ocieplenia poprzez zwiększenie funkcji pochłaniania dwutlenku węgla przez oceany.
- Nakładać obowiązek opracowywania strategii dotyczących wybrzeża i rybołówstwa, które są dostosowane do zmian klimatu, współtworzone lokalnie ze społecznościami rybackimi i zintegrowane z ramami planowania przestrzennego obszarów morskich, poprawiając odporność społeczności nadbrzeżnych, zwłaszcza tych borykających się z niedoborem zasobów, pomagając im zmniejszyć straty po połowach i/lub opracować alternatywne zasoby, w tym opracować innowacyjne rozwiązania w zakresie waloryzacji i wykorzystania gatunków inwazyjnych.
- Promować adaptacyjne podejście do zarządzania rybołówstwem, które uwzględnia wpływ zmian klimatu i dostosowuje się do szczególnych potrzeb rybaków i pracowników sektora rybnego prowadzących działalność na małą skalę.

6. Wzmocnienie społecznego wymiaru niebieskiej gospodarki, zwłaszcza w zakresie odnowy pokoleniowej, promowanie zaangażowania młodzieży i równości płci w rybołówstwie

Przyszłość europejskiego rybołówstwa zależy od młodych ludzi. Stoimy jednak w obliczu szybkiego starzenia się populacji rybaków, rosnących barier wejścia na rynek i spadającej atrakcyjności rybołówstwa jako źródła utrzymania. Dostęp do kwot, finansowania, szkoleń i infrastruktury staje

się coraz bardziej ograniczony dla młodych ludzi, a międzypokoleniowy transfer wiedzy słabnie. Tendencje te mają długoterminowe konsekwencje dla samowystarczalności w zakresie ryb, bezpieczeństwa środków utrzymania, dziedzictwa kulturowego i rentowności społeczności nadbrzeżnych.

Bez ukierunkowanych działań politycznych wiele małych przedsiębiorstw rybackich czeka strukturalny upadek, niezależnie od odbudowy ekosystemu. Odnowę pokoleniową należy zatem postrzegać nie jako niszową kwestię społeczną, ale jako cel podstawowy.

Podobnie należy uznać i wspierać istotną rolę kobiet w rybołówstwie – często nieformalną i niedocenianą – ze względu na jej wkład w gospodarkę, bezpieczeństwo żywnościowe i zrównoważone rybołówstwo. Ustawa o oceanach powinna uwzględniać tę potrzebę społeczną i zawierać przepisy oraz cele mające na celu wzmocnienie tego przekrojowego celu.

Ustawa o oceanach powinna:

- wzmocniać wymiar społeczny niebieskiej gospodarki, zwłaszcza w zakresie odnowy pokoleniowej, zaangażowania młodzieży i równości płci jako kluczowych celów
- ustanowić konkretne strategie i wytyczne dotyczące równości płci, odnowy pokoleniowej w sektorze rybołówstwa oraz godziwych warunków życia młodych rybaków w Europie
- Dodawać konkretne wskaźniki dotyczące odnowy pokoleniowej i równości płci do panelu UE dotyczącego paktu oceanicznego.